

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Angliai benyomások.

A Független Magyarország pünkösdi száma részére írta: Dr. SCHÖBER BÉLA, a Magyar Nemzeti Bank vezérigazgatója, Baja város felsőlévi képviselője.

Csak egészen röviden felelhetek meg a t. Szerkesztőség kívánságának, hogy cikket írjak a lap pünkösdi számába, mert alig néhány napja jöttem haza Londonból és eltekintve az ut fátadalmaitól, érthető, hogy az első időben hivatalos dolgom teljesen igénybe vesznek. De szívesen számolok be néhány szóval azokról a benyomásokról, melyeket a világnak még ma is pénzügyi centrumában hosszabb távollét után szereztem. Mert noha igaz, hogy a világ aranykészletének körülbelül 35-40 százaléka New-Yorkban van és a Banque de France aranykészlete is több, mint kétszerese a Bank of Englandénak, Londont régi összeköttetései a világ összes piacával, bankárainak és kereskedőinek évszázadokon át leszürodött tapasztalatai ma is a legfontosabb pénzügyi gócponttá tezik. Annak a körülménynek különben, hogy az Angol Bank aranykészlete kisebb a Francia Bankénál, e szempontból nincs nagyobb jelentősége: ez mindig így volt és természetes következménye annak, hogy Anglia az arany szabad mozgásának hazája és az Angol Bank nem tartja aranykészletét mesterségesen pincéiben. Ezért a Bank of Englandot ma is a világ első jegybankjának kell tekintenünk, amihez kétségtelenül hozzájárul kormányzójának, a most már tizenegyszer erre polcra megválasztott Montag Normannak kiváló egyénisége. Tudjuk, hogy vezető szerepe volt az európai valuták rekonstrukciójában, hogy hatalmas támogatásával a magyar pénzügyi konszolidációnak is nagyfontosságú előmozdítója volt — így tudjuk pl. hogy a Bank of Englanddal vétette át az első magyar állami kölcsönnek az amerikai piacra szánt részét addig is, míg az ott nem volt kibocsátható.

Az angol vezető pénzügyi körök jóakarátának, amelyre számíthatunk mindaddig, amíg egészséges pénzügyi utakon haladunk, egyik oka az Angliában Magyarországgal szemben a háború előtt fennállott és az 1924. óta történt nagy pénzügyi erőfeszítéseink óta újból föléledt szimpátia és a bizalom a magyar állapotok konszolidációjában, ami viszont részben annak az elismerésnek tulajdonítható, amelylyel a magyar kormányelnök államférfiúi képességei iránt viseltetnek. A hágai és párisi eredményeket a magyar politika nagy sikerének tekintik és egészen bizonyos, hogy Bethlen gróf külsőben álló londoni látogatása meg fogja erősíteni a kapcsolatokat Anglia és Magyarország között.

Nehézségeinket ismerik, de azokat első sorban az általános agrár krízisnek tulajdonítják és bíznak benne, hogy Magyarország képes lesz állami kiadásainak összeszorításával és a felveendő kölcsönök gazdaságos felhasználásával e nehézségeket ép oly energiával leküzdeni, mint amily energiával tudta magát az 1924-ig uralkodó pénz-

ügyi kaoszából kiszabadítani és hogy minden körülmények között kiszabadítani és hogy minden körülmények között fön fogja tartani valutájának érintettségét — amit jegyezzenek meg maguknak azok a kishitűek, akik ebben itthon kételkedni mernek.

És ne gondoljuk, hogy a világon csak nekünk vannak bajaink. Súlyos gondokkal küzd a nagy Anglia is. A munkátlanság nagy problémáját a munkáspárti kormány sem sikerült eddig a megoldáshoz közelebb vinni — sőt a munkátlanság nőtt minden erőfeszítései ellenére is. Az indiai zavarok is egyre érezhetőbbé válnak. A textilipar ősi hazájában, Lancashire-ben és mind több munkásnak veszik el kenyereit. A hatalmas világbirodalom-

nak — a földkerekség negyedének — gazdasági és politikai összetartása, a szabad kereskedelem, vagy védvámrendszer között való választás állandóan foglalkoztatják Anglia vezetőit és közvéleményét. De ebben a népből óriási energia lakik, amelyet a válságok és küzdelmek csak fokoznak; nagy diszciplinaltságáról és szervező képességéről pedig bámulatos tanúságot tett az 1926. évi hatalmas terjedelmű általános sztrájk békés lezárása, amely pedig minden más országot a legsúlyosabb válságba taszított volna.

Száz okunk van ettől a néptől tanulni — erélyét, fegyelmezettségét, nyugalmát és azt a hazaszeretetét, amely mindenekelőtt teljes őszinteséget követel a köz szolgálatában; és száz okunk van barátságát fenntartani igyekezni, aminek legfőbb eszközei: őszintelen hazaszeretet, megbízhatóság, becsületes munka és a nehézségekkel való bátor szembenézés.

„Nyugodjanak bele abba, hogy Bajaszentistvánt hamarosan beolvasztom Baja városába”, — mondotta a szentistváni monstre-küldöttség néhány tagjának a belügyminiszter.

Önök még szobrot állítanak nekem, amiért a községet a boldogulás útjára terelem, — vigasztalta az elszontyolódott deputatusokat a miniszter. — A miniszterelnök nem akarta fogadni a tarisznyás deputációt.

A nagy küldöttségjárás, a felesleges utazgatás és hiábavaló pénzköltés ismét megtörtént. A bajaszentistvániak megint nekibuzdultak és felrándultak Budapestre áskálódni Baja ellen, ahonnan élnek.

Hetvenkét szentistváni szánta el magát a nagy utra. Hogy kik voltak a küldöttség tagjai? Igen egyszerű. Formálisan összeverbuválták őket. Csendes kis terrort és fenyegetőzést is alkalmaztak azokkal szemben, akik esetleg nem akartak beállni a deputációba.

— Nem fogsz megmaradhatni az utcánkban, ha nem jössz, — nógatták az ellenkezőket és huzódóztak.

Voltak okosak is, akik úgy gondolkodtak, hogy hiábavaló fáradság és pénzpecsételés ez az út. Ezek nap-számba fogadtak másokat maguk helyett a deputációba.

A bajaszentistvániak képviselőjüket sürgették, hogy vezesse őket ebben az ügyben a miniszterelnök elé. Meskó Zoltán azt sürgönyözte, hogy a miniszterelnök kedden fogadja őket. A második távirat arról szólt, hogy kedden induljanak, mert szerdán fogadja a küldöttséget a miniszter.

Amikor a 72 magyarok megérkeztek a fővárosba és az ut porától kipucolkodtak, rögtön a miniszter elé akartak járulni, de a miniszterelnök nem fogadta a deputációt. Csak a titkári ju-

tottak s az közölte velük, hogy a miniszter nem kíván ebbe az ügybe avatkozni.

A küldöttség egyik-másik szangvinkusabb tagja dühös kifakadásokra ragadtatta magát a felülés miatt s erre elindultak a második kudarc felé. Feltotyogtak a belügyminisztériumba, de kiderült, hogy nincs még ott a belügyminiszter. A titkár azt jelentette ki a népes küldöttségnek, hogy majd jeleníti a miniszternek, ha megérkezik. A szentistváni magyaroknak szívére szaladt a keserűség. Oly igen nagy elkeseredettségükben belétek a belügyminisztérium közelében lévő korcsmába egy pipaszóra, pohár sörre. Kioldozták a tarisznyát és el kezdték falatozni a madártejes kenyeret és majszolták hozzá a szalonnát. Vidám falatozás közben egyszer csak besietett valaki a korcsmába és jelentette, hogy megérkezett dr. Scitovszky Béla belügyminiszter ur. Erre egyesek gyorsan felcíhelődtek és siettek a belügyminisztérium palotába a miniszter elé. A miniszter azonban csak Meskó Zoltán orszgyűl. képviselőt, egy bajai ügyvédet és 3 szentistváni polgárt fogadott. A hatalmas deputáció tagjaira azonban nem volt kíváncsi. Sokan különben is lekésték a fogadtatást korcsmában való fizetés miatt, úgy hogy mire ezek megérkeztek, akkorára már megtörtént a fogadtatás. Ez pedig úgy zajlott le, hogy a szentistvániak belekezdtek mon-

dókáikba s a helyzet ismertetésébe. Erre közbevetésként dr. Scitovszky Béla belügyminiszter s azt mondotta, hogy a helyzetet teljesen ismeri. Kérte a szentistvániakat, hogy nyugodjanak bele a változtathatatlanba, mert ő már úgy határozott, hogy Baja városába fogja beolvasztani a községet, mivel úgy látja, hogy a község a város keretében találja meg boldogulását. Ideig-óráig el lehet húzni ezt az akut kérdést, amely azonban egyre élesebben jelentkezik. Ha most nem oldja meg ebben az értelemben, akkor szükség-szerűen bekövetkezik az egy vagy két év múlva még akkor is, ha Bács-Bodrog vármegyéhez fog tartozni a község. Ő tehát nem huzza-halasztja sokáig a kérdés radikális megoldását, hanem a legközelebbi időben végérvényesen törvényel rendezi azt. Önök még szobrot fognak nekem állítani, hogy ily előrelátóan gondoskodtam a község boldogulásáról...

Valaki közbeszólt, hogy a szoborral téved a miniszter, mert ha beolvasztják a községet a városba, nem valószínű, hogy szoborral örökössék meg a miniszter emléket. A szobor csak akkor lesz meg, ha a megyéhez csatolják.

A belügyminiszter még arra kérte a szentistvániakat, hogy nyugodjanak bele ebbe a döntésbe és ne üljenek fel a bujtogatóknak. Evvel véget is ért a fogadtatás s utána hosszú órával hazatároltak hajón a bajaszentistvániak.

Az 1886. évi községi törvény szerint a belügyminiszter helyesen és a törvény alapján jár el, amikor Baja városába olvasztja be a községet. Ezen törvény szerint, ha két törvényhatóság azonosan dönt egy község elcsatolásáról, akkor azt nem lehet feltartoztatni.

Ma már a községben is az okosabb belátás kerekedett felül s a lakosság lethargikusan várja az elkövetkezendőket. A lakosság kezd belenyugodni a Baja városába való beolvasztás gondolatába s ha nem bujtogatnák a romlatlan, üde lelki szentistváni nép békés lelkületét egyesek, már régóta Bajához csatlakozott volna a község.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester a küldöttség egyik bajai tagjától értesült a küldöttségjárás fiaskójáról. Ez a tag akkor, amikor látta, hogy végleg befelelgett az oktalalan disszidens törekvéseknek, udvarias bököket mondott a találkozásnál a polgármesternek.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester szerdán délután informálta a kisgyűlés tagjait Bajaszentistván beolvasztásának megmáshatatlannal eldöntéséről.

— A Duna-Tisza-köze szőlősgazdái nagygyűlése. A Duna-Tisza-köze szőlősgazdái pünkösdi másodnapján tartják nagygyűlésüket Kecskeméten amelyen a borfogyasztási adó kérdéséről, a szőlősgazdahitelről, a szesztermelés kérdéséről és a borkivitelről tartanak előadást.

Uránia zöld, „Pflanzenschutz” G m. b. H. Rézgalic
Schweinfurt eredeti gyári lerakata, Schweinfurti zöld,
Nosprasen, Elosal, Tutokil, Meritol arzénporozó szer és az összes növényvédelmi szerek gyári főraktára
Minden anyagért felelünk. — Megbízható helyen vegyen.
Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

A Páneurópai Unió.

Egész Európa diplomáciai közéletének élvonalára került a Páneurópai Unió kérdése.

Joggal mondhatjuk, hogy egész Európa hangos töle; az emberek — aszerint, hogy milyen pártállású, vagy világnézeti lapot olvasnak: rokonszenveznek az ideával, vagy esetleg éppen ellene vannak.

Talán nem lesz érdektelen, ha az egész mozgalom kiindulási pontját programmszerűen magába foglaló „Kiskáté” alapján rámutatunk azokra az eszmékre, melyeket gróf Coudenhove az egész mozgalom alapjává tett. Tesszük ezt annál is inkább, mert Briand kezdeményezésével kapcsolatosan sok olyan felszólalás hangzott el, mely se nem volt őszinte, se nem volt tárgyilagos s éppen ezért alkalmasak a közönség félrevezetésére.

A „Páneurópai Kis Káté” címlapjának homlokfelirása rögtön szembeütő, vastag betűkkel hirdeti: „Aki hazáját, családját szereti és mindennapi kenyerét biztosítani akarja: az csatlakozik a páneurópai mozgalomhoz.”

Nyilvánvaló, hogy semmi közmopolitizmus nincsen benne és az Unió keresztül nem fenyegeti semmi veszedelem egy népet a nemzeti egyéniségét sem.

Egészen bizonyos, hogy a központi hatalmak győzelme esetére tervezett triálizmus nem kevesebb veszedelmet rejtett volna számunkra az óriási túlsúlyba jutott germán hatalom részéről. Nem járhatunk behunyva szemmel még ma sem és nem kicsinyelhetjük le a Drang nach Osten veszedelmét; minden bajtársias érzésünk mellett aggodalommal figyeljük a német kulturbund munkáját.

A Páneurópai Unióban, melyben priusként éppen a nemzetek politikai önállóságát és függetlenségét óhajtják biztosítani, nem kell semmiféle elnemetietlenítő befolyástól tartani.

Az egész világ legjobbjából álló vezetőség feltétlenül fog örködni minden nemzet egyénisége felett, mert ez lesz a kultúra elemi parancsa. Ugy a germánosító, mint a szlavosító törekvések ellen az Unió felkísérből folyó természetes védelmet az egész világ nyilvánosságának ellenőrzése alatt működő Unióban fogjuk megtalálni.

A Kiskáté negyedik pontja arra a kérdésre felel, nem állandósítaná-e Páneurópa a trianoni béke által teremtett igazságtalan helyzetet?

„Az Unió egyesítene minket elszakított testvéreinkkel, régi gazdasági és kulturális vérkeringésünk újra megindulna. A kisebbségi sérelmek egyszerre megszűnnének. A határok jelen-

A májusi 45% zsirtartalmu

Hortobágyi juhturo

viszonteladói ára

20 %-kal olcsóbbodott.

TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

Budapest, 4. postafiók 20.

Szólomoly ellen a részgálfé hatástalan, mert csak a peronospora ellen véd Szólomoly ellen biztos eredménnyel lehet védekezni, ha a részgálfé készített permellebe, a bordólebe Arzola „45”-t keverünk. Az Arzola nem illeszkedik le és nem perzsel. Óvakodjunk a név nélkül forgalomba hozott hatásatlan zöld poroktól!

Arzola „45” beszerezhető

Városi Drogéria

Baja, Vörösmarty-utca 1.

tőségének csökkenésével a trianoni határok is elveszhetnek jelentőségüket s ez lényegesen megkönnyítene a trianoni béke jóvátevének útját.”

De felveti a Káté azt a kérdést is, nem ellenkezik-e Páneurópa a vallásossággal?

„Semmiképpen sem. Sőt egyenesen követelménye a vallásosságnak. Már Jézus hirdette, hogy eljön az idő, amikor egy akol lesz és egy pásztor; szent Agoston pedig nagy hévvel küzdött az egyház által is elfogadott republika krisztiana eszméjének megvalósításáért, amely alatt a keresztény, tehát akkor még kizárólag európai államok egyesítését értették. A különböző országok páneurópai mozgalmában sűrűn lehet találkozni főpapok és szigorúan vallásos alapon álló politikusok nevével. Az osztrák páneurópai csoport elnöke pl. dr. Seipel Ignác pápai prelátus, volt kancellár. A halhatatlan nevű néhai magyar főpap Giesswein Sándor is vezére volt az Európa egységesítésére irányuló törekvésnek. Ha a háború nem ellenkezett a vallásossággal, úgy a béke valóban nem ellenkezik azzal.”

A Kátének ezen szakasza igazolja, hogy téves az országgyűlés és a fővárosi politika egyik vezetőjének az az állítása, hogy a páneurópai unió terve a szabadkőművesek mozgalma volna.

Kérdés most már ezek után, hogy a Briand francia külügyminiszter által kezdeményezett mozgalom összhangban áll-e az eredeti elgondolásokkal?

Mindenek előtt fontos annak a megállapítása, hogy az államnak politikai függetlenségét biztosítani első feladatának tartja, de sehol arról nem szól, hogy a kötött békék és a megvont határok érinthetetlenek volnának.

Igaz viszont, hogy a tervezet az Unióhoz tartozó államokon belül a háborút kizárja s így az a látszat, mintha az utódállamok egyszerű ellenkezésükkel örök időkre megakadályozhatnák a revíziót, de ez csak látszat, mert a békés eszközökkel való revíziós törekvésnek semmi sem állja útját. Az önrendelkezés elve egész új államalakulatok lehetőségeit is rejti magában, a sokkal kisebb jelentőségű revízióknak természetesen nem lehet semmi akadálya.

Nincsenek örök érvényű szerződések, csak egyetlen örök tényezője van a történelemnek s ez a folytonos fejlődés, maga az élet.

Ha tehát mi az Unióhoz csatlakoznánk, ez nem jelentené a revízióról való lemondást, viszont ha a többi államok elfogadnák Briand tervét, mi egyedül úgy sem szegülhetnénk ellene.

Ezek között a lehetőségek között a helyes utat gróf Bethlen diplomáciai zsenije biztosan meg fogja találni.

Ezzel a problémával azonban mindenkinél szükségképp foglalkoznia kell s nem árt, ha néhány begyökeresedett téves felfogást revízió alá veszünk. Sokan azért vannak ellene az Unióhoz való csatlakozásnak, mert előbb a régi határokat akarják visszakapni. Nincs senki, aki erre ne törekednék, de egy nagy világtörténelmi fejlődésnek útját állni és ellene szegülni nem volna célravezető politika. Akikben

magasan lobog a nemzeti érzés, az gondoljon csak vissza az osztrák-magyar közös ügyes világra, amikor csak az osztrák dinasztiával állottunk szemben s mérhetetlen erőt pazaroltunk el egy kis nemzeti színű kardbojtért, a magyar vezényszóért hiába. Ha tehát mi az egyébként önmagával meghasonlott Ausztriával szemben nem tudunk ilyen kicsiségben sem győzni, mikép akarnánk mi egész Európának parancsolni?

Deák Ferenc hagyományként él a lelkekben az a felfogás, hogy amiről lemondunk, az elveszett reánk nézve. Ezt Deák sohasem mondta; híres beszédét azzal fejezte be, hogy amiről önként lemondunk, azt nagyon nehéz visszaszerezni. A két állítás között tehát nagy a különbség. Deák is csak a visszaszerzés nehézségét, de nem lehetetlenségét állapította meg.

Mi nyugodtan belemehetünk az Unióba, mert ez nem jelentheti a revízióról való lemondást. A közjogban egyébként egészen más a jelentősége a lemondásnak, mint a magánjogban. Ahogy az életéről nem mondhat le senki kötelezően, úgy a politikai lemondás sem kötelez, ha az a nemzet életét veszélyezteti.

Egyébként valami készült Európában. Loucheur, Briand megbízottja körüljárta az utódállamokat, Budapesten is megjelent és ismertette az Unió tervét. Valósággal döbbenetes erővel hatott az a megállapítása, hogy az igazi gazdasági válságnak még csak a kezdetén vagyunk. Sőt a kezdetnek kezdetén.

A békék és egyezmények végleges lezárásával mi már a jobb jövő hajnalát várjuk, annál meglepőbb Loucheurnek: Európa egyik legnagyobb közgazdasági tekintélynek, legnagyobb francia államférfiának elszomorító mondanása.

Ha nem is akarnánk hinni állítása komolyságában, mégis el kell ismerünk, hogy valami végzetes gazdasági mozdulatlanúság terpeszkedik még mindig egész hazánkra, mindenki csodát vár s azt éppen az állami közmunkáktól várja, de a magángazdaság meginduló tevékenységére nem is mer gondolni senki sem.

A kenyeret követelő, munkát kérő és öngyikossággal fenyegető magyar testvérek rohamát elálló szívveréssel álljuk naponta s egyre csüggedő reménnyel várjuk a jövőt, a közel jövőt, a nagyon közel jövőt, mely az öngyikosságot helyett munkaeszközt nyom embertársunk kezébe.

Bethlen István miniszterelnök Londonba megy; az osztrák miniszterelnök most jött haza, Loucheur ugyanakkor Európát járta. Jól tudjuk a háború előtti sűrű államfőutazgatásokból, hogy az államférfiak nem hiába kelnek utra.

Lehet, hogy az angoloknak nem kedves a páneurópai gondolat s a régi évszázados hagyományokhoz hiven, helyre akarnák állítani az osztrák-magyar monarchiát, melyet az angol politika mindig az európai egységű bizsontéknak tartott. Természetesen az utazás céljairól semmit sem tudunk, de lehetetlen, hogy a párhuzamosan lejártszó utazások között kapcsolatot ne keressünk. A páneurópai mozgalom most tehát jelentékeny ütőkártya lehet a kezünkben.

Mi minden esetre levegőt akarunk s ha az angol hivatalos politika nem tud rajunk segíteni, ám akkor jöjjön az európai unió! Szüntesse meg az Európa békéjét, megélhetését fenyegető politikai, gazdasági és szociális bajokat!

dr. kl.

Új remények a régi termőföldön.

A harmincas évek első pünkösdjén nagy lelki örömmel látjuk a mezőgazdasági helyzet javulásának régóta várva várt jeleit.

Mintha megmozdult volna végre a magyar agrárkultúra bírnami erdeje s kapaszkodniék lassan feléle a szimbolikus Duncignani-hegyre.

Elgondolkozom: mi lett volna itt a lefolyt három évtizedben, ha az államélet három nagy magyar vezére: Apponyi, Tisza és Andrássy ragyogó tehetségeiket az alkonyati politika (crepuscolari) helyett a közgazdasági termelés gyors kifejlesztésére érvényesítik Széchenyi István gróf legnemesebb célkitűzései értelmében.

Micsoda nagy önfeláldozással ajánlékozták szét erő és munkateljesítményeiket a jogi, társadalmi és művészeti viszonylatokban. Ez a hihetetlen cselekvési erélyük hivatott volt, dus arattással és dus gyümölcsökkel beteljesítésre hozni a legnagyobb magyar legmerészebb álmait, a nemzet meggazdagodásáról.

Az elmúlt téli félévben mind erősebb hullámokat vert a gazdaságszolgálatnak 40 év óta folytatott nagy harca a terményfogyás és foltogató kartellek megrendszabályozására s a tisztességes gabonáraak biztosítására.

A küzdelem úgy látszik sikerrel járt. Hivatalos szövegezés alatt állanak úgy a kartellörvény, mint a gabonafogyás reformja. A napokban dől el a nemzet többségét képező kenyértermesztő föld-

mives lakosság, előállítási költségeit és szerény munkadíját biztosító gabona-árstabilizációs megoldás rendszerének megállapítása.

A harmas eredmény kieszközlésében Bács-Bodrog egyesített vármegyék gazdaságosága is derekasan kivette a maga részét. A Központi Gazdasági Egyesület kiváló értékű és fáradhatatlan munkájában megcsodált elnöke: dr. Szabovljevics Dusan alispán külön délutáni ülés keretében adott alkalmat az államfenntartó főfoglalkozás három legégetőbb kérdésének kellő megvilágítására és kidomborítására. A nagy nagy agrárügyet azután a vármegye országos tekintélyű követői is lelkes kitartással juttatták a megvalósuláshoz a fővárosi fórumokon.

Az orosz nyelvű olyan találóan nevezte el a földmivest kenyértermesztőket. (Hlebapostanak.)

A Krisztus fehér kenyérét előállító agrárlakosság nagy meglepéssel fogadja a mezőgazdasági Magyarországnak legmélyebb, legfeszültebb holt-pontjának örvendetes megváltoztatását.

A világoceánok a kifutott magyar hajó kormányosai legnagyobb belátással állottak a termelő lakosság felkarolására. Isten segítségével el fognak jutni a közgazdasági megerősítés virágzó kikötőjébe, hódolva Széchenyi nagy tanításának: „Szabad csak gazdag nép lehet, a szegénység elmerüléshez vezet.”

Medveczky Károly

Telefon 26. **Schön és Bajai** Haynald-u. 13.

képviseletei:

Pécsi bányatermékek:

5 kg-os brikettek

cséplésre, TOJÁS és DUNABRIKETTEK központi fűtés és háztűzre (takaréktűzhelyekhez ingyen rostély), KOVACSSZÉN, MOSOTT BORSÓ, DARA és APRÓSZENEK üzemi célokra.

Bécsi gázgyári diókoks

az elismert legjobb tüzelőanyag leszállított áron.

Belisei Guttman-féle

Retorta búkkfaszén

kartellen kívül.

Poroszszen. — Tűzifa vagonkételekben.

Tiz u
tott a

Az id
a vitézi
vitézeket
Margitsz
vár udva
avatták
téli Szé
közül: E
akit k
Gödry
budapest
va és vi
budapest
ségi álló

Husvé
gyümölcs
szerint h
termésév
termését
kénti 50
ve, 250 r
nek expo

Kétség
sabb a b
amely a
mutatta
töttünk,
értékben
export m
jobb utó
kedések
tudásu v
tán remé
sokkal n
Ezzel sz
külföldi
dekében

Tudom
port meg
dálja az
gyümölcs
igen neh
több hely
sulyt ar
termeljen
ből. A
most má
mölcsst
annál k
irányban
fák term
összegy
gam rú
de a meg
második
res és te

Ha

A más

A vá
szerda d
tanfelügy
terjeszt
lami nép
népesítte
hogy egy
tanulók,
iskolában
foglalkoz
rendszer
ment, me
kolákbán
gendő id
lóval ki
iskolák a
ban ez e
Az ülés
felügyel
folyamán
lamennyi
gatások
tanterv r

Tíz új bácskai vitéz, akiket május 25-ikén avattott a kormányzó vitézekké a budai vár udvarán.

Az idén május 25-én tartották meg a vitézi avatást, amikor is az elmaradt vitézeket avatták fel. Az avatás nem a Margitszigeten ment végbe, hanem a vár udvarán. Ennek során vitézekké avatták a Bács-Bodrog vármegyei Vitézi Szék bejelentése alapján a tisztek közül: Báthory Géza csendőrszázadost, akit közben Szekszárdra helyeztek; Gödry Géza honvédszázadost, aki a budapesti Népgondozóhoz van beosztva és vitéz Kohanoczy (Kollár) József budapesti banktisztviselőt; a legénységi állományból: Nagy-Farkas János

Mátételke, Rék Vince Csikéria, Sik-hegyi (Siflis) Pál Kelebia, Kiss István Bátormonostor, Hornyák Antal Madarass Schidl József Kunbaja. Ez utóbbi kettőnél a névmagyarosítás folyamatban van.

A várományosok közül vitézzé avatták ifj. Hugyi Andrást Jánoshalmáról. Noha régebben az a hír terjedt el, hogy nem lesz több vitézavatás, jó helyről nyert értesülésünk szerint még az elkövetkező években is lesz vitézavatás, amikor az elkésettéket és a várományosokat fogják felavatni.

A magyar gyümölcsért.

Irta: Dr. Moser Ernő, orsz. gyűl. képviselő.

Husvétii cikkemben rámutattam a gyümölcsexport jelentőségére, amely szerint ha csak 25 millió gyümölcsfa termésével számolunk és egy fa átlagtermését 30 kg-mal vesszük, úgy kg-kénti 50 filléres értékesítést feltételezve, 250 millió pengő érték nagyrésztnek exportálásáról lehetne szó.

Kétségtelen az, hogy ma a legfontosabb a buza kivitelének a kérdése, amely a múlt évben azonban még nem mutatta azt a haladást, amire számítottunk, mert csak 127 millió pengő értékben exportáltunk búzát. A buzaexport megszervezése ma már a legjobb úton van, erélyes kormányintézkedések és a kereskedelem alapos szakértésű vezetőinek közreműködése folytán remélhetőleg a folyó évben már sokkal nagyobb exportra számíthatunk. Ezzel szemben a magyar gyümölcs külföldi propagálása és elhelyezése érdekében vajmi kevés történt.

Tudomásom szerint a gyümölcsexport megszervezésének legelső akadálya az, hogy jó fajtájú, téregmentes gyümölcsöt nagyobb mennyiségben igen nehéz összegyűjteni, mert a legtöbb helyen eddig nem fektettek kellő súlyt arra, hogy csak egy-két fajtát termeljenek egyes gyümölcsfélésekből. A földművelésügyi minisztérium most már részletesen kidolgozta a gyümölcsstermelési katasztert, de sajnos, annál kevesebb történik abban az irányban, hogy a meglévő gyümölcsfák termését megfelelő gócpontokon összegyűjtésük és szortírozásuk. A magam részéről feltétlenül szükségesnek, de a megvalósítás sorrendjében csak második teendőnek tartom a rendszeres és tervszerű gyümölcsfa telepítést,

a legsürgősebb teendő szerintem a meglévő gyümölcsfák termésének a hasznosítása. A mai viszonyok mellett elő kell készítenünk a holnapot, de feltétlenül biztosítani kell a ma lehetőségének a realizálását. Ebből a szempontból össze kell egyeztetni a gyümölcsstermelő vidékek speciális kívánásait, lehetővé kell tenni, hogy különböző vidékeken termő, de azonos fajtájú gyümölcsök megfelelő gócpontokon összegyűjtessenek. Nem lehet nélkülözni, sőt a legfontosabb a tapasztalt és hozzáértő gyümölcskereskedők közreműködése, azonban szükséges egy átfogó terv, a megfelelő irányítás és piacutatás.

Lehetetlen helyzet ugyanis az, hogy a gazda csak azért ne tudja jó áron értékesíteni termését, mert a kereskedelem nincs megszervezve, nem vállalkozik általában nagyobb tételek összegyűjtésére, hanem egyes favorizált vidékeken lehetséges a jobb áron való értékesítés és pedig ott, ahol a legkisebb költséggel gyűjthető össze a termés. Nézetem szerint figyelembe kell venni minden gazdasági, vagy kereskedelmi tevékenységnél a felmerülhető költségeket, de egy ilyen nagyfontosságú és fejlődőképességű feladatnál kisebb költségdifferencia nem lehet akadálya az előrehaladásnak, a nagyobb körzetekből történő, de egy begyűjtési gócpontra gravitáló gyümölcsvásárlásnak.

Meggyőződésem szerint a magyar gyümölcsért ma a kereskedelem tehát legtöbbet és az első teendő a gyümölcsstermés összegyűjtésének megszervezése, mert kifogástalan jó minőségű gyümölcsre, ha az nagyobb tételekben szállítható, mindig lesz külföldi vevő

Hat népiskolai körzetre osztották fel Baja város területét.

A más körzetbeli tanulók csakis a felettes tanügyi hatóság engedélyével vehetők fel az iskolába.

A városi közigazgatási bizottság szerda déli ülésén Ruzsák Károly kir. tanfelügyelő igen érdekes javaslatot terjesztett elő arra, hogy a város állami népiskolái lehetőleg egyenletesen népesítsenek be s elkerüljék azt, hogy egyes iskolákat előzőnljenek a tanulók, míg ugyanakkor másik népiskolában a diákok száma csakhogy foglalkoztatja a tanerőket. Az eddigi rendszer feltétlenül a tanítás rovására ment, mert az aránytalanul népes iskolákban a tanítóknak nem jutott elegendő idejük arra, hogy minden tanulóval kimerítően foglalkozzanak. Az iskolák arányos benépesítésével azonban ez elkerülhető lesz.

Az ülésen Ruzsák Károly kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a múlt hó folyamán meglátogatta a városnak valamennyi elemi népiskoláját. A látogatások során nemcsak az általános tanterv megszabta anyag teljes feldol-

gozását, hanem az új tanterv szellemében az életre és főként a magyar életre nevelést célzó, valóban elismerést érdemlő tevékenységet tapasztalta.

A jövő tanévi beiratások idejére vonatkozóan javasolta, hogy a rendes beiratásokat június hó 28-29-30-ára, a pótbéiratásokat szeptember hó 1-2-ára, az 1930-31. tanév ünnepélyes megnyitását szeptember hó 3-ára és a tanítás kezdetét szeptember hó 4-ére tűzze ki a közigazgatási bizottság.

Ezen javaslattal kapcsolatosan Baja város állami népiskoláinak egyenletes benépesítése érdekében javasolta az 1930-31. tanévtől kezdve a városnak 6 népiskolai körzetbe való beosztását. A hat népiskolai körzet volna: a Szállásvárosi, a Homokvárosi, a Belvárosi, a Kiscsávolyi, a Józsefvárosi és a Szt. János körzet.

A szállásvárosi körzetbe tartoznék az Erzsébet királyné, Béla király, Rigó, Kigyó, Szarvas Gábor és Pokorny utcák által befoglalt terület.

A Homokvárosi körzetet a szállásvárosi körzettel nyugatra terjedő terület alkotná.

A Belvárosi körzethez tartoznék a Rigó-utca, a Kigyó utcának, a Rigó-utcan túli, a Belváros felé eső részre a Szarvas Gábor, Pokorny, János-utcáktól északra, a Kőlcsey Ferenc és

Miért jelent a kék doboz megtakarítást?

GONDATLAN MOSÁS következtében jobban romlik a ruha, mint a hordástól. Ez a szakemberek véleménye. Ahányszor selymet, műselymet, gyapjút vagy más színes holmit mos olyan szappannal, amely ártalmas anyagot tartalmaz, a rostok gyöngülnek, a színek elhomályosulnak és az egész drága darab hamar tönkre megy.

Tehát ily szappan használata pénz pazarlást jelent! Ne vállalja az olyan szappan vásárlásával járó kockázatot, — legyen az forgács, pehely vagy darabos szappan, — melyért gyártói nem szavatolnak.

Ha azonban Lux szappanpelyhet vásárol, akkor biztos abban, hogy a legtisztább enyhe szappant kapja, pehely formában. Lux nem tartalmaz ártalmas alkotórészeket, egyáltalában semmit, ami a finom szöveteket és a gyönyörű színeket megtámadná.

Lux csak a kék dobozban kerül eladásra, sohasem kímérve!

Ha nincs a kék dobozban, akkor nem Lux!

Szegedi-utig terjedő terület. A körzet keleti határát a vasutvonal képezni.

A józsefvárosi körzet a Kőlcsey Ferenc utcától és a Szegedi-utól északra eső terület volna.

A Kiscsávolyi körzet a vasutvonalától keletre eső területet foglalná magában és a Szent János körzet pedig a szt. János városrészt. Mindegyik iskolakörzetben van 1—1 állami népiskola. A belvárosi körzetben van 2.

Az egyes körzeten belül lévő állami elemi népiskolák kötelesek a körzetük valamennyi tankötelest felvenni, más körzetben jelentkező tanulók azonban csak a felettes tanügyi hatóság engedélye alapján volnának felvehetők.

A városban lévő rom. kat. leány és izraelita vegyes elemi iskolák természetesen a felekezetiükhöz tartozó tanulókat az egész város területéről felvehetnek. Más felekezeten kívül eső ta-

nulókat azonban csak a tanügyi hatóság engedélyével.

Az 1930—31. tanévtől kezdve, tehát már a folyó hó végi beiratásokkor minden szülő, amennyiben állami iskolába óhajtja gyermekét járatni, csak a lakásához illetékes körzet állami iskolájába irathatja be gyermekét. Átmenetileg azonban a szülők kívánságára azok a gyermekek, akik a folyó tanévben körzetükön kívül fekvő állami elemi iskolába jártak, elemi népiskolai tanulmányaik befejezéséig megmaradhatnak abban az iskolában, amelybe eddig jártak.

A kir. tanfelügyelő avval a hozzá szólással kérte a javaslat elfogadását, hogy úgy a beiratások ideje, mint a körzetbeosztások tárgyában a városi hatóságnál és a helyi iskolai hatóságoknál intézkedni méltóztassék.

A közigazgatási bizottság a javaslatot elfogadta.

Nedvesebb és melegebb időt kíván minden gabonanemű.

A réteken ritka a fű: a jóság alig talál megélhetést a legelőn,

Termés előtt áll az ország s csak természetes, hogy most mindenképpen jobban érdekel bennünket minden legkisebb hír, hogy mi újság van a földön. Attól függ az ország jövője, az ország bejrendje, hogy a hálás magyar föld miként fizeti meg a magyar gazdának a megművelésére fordított munkát. A gazdasági kampány előkészülete ma a legérdekesebb politikai küzdelmeknél is fontosabbak, nagyobb jelentőségűek s jobban lekötik érdeklődésünket.

A közigazgatási bizottsági üléseknek legérdekesebb része mostanában természetesen a gazdasági felügyelő jelentése. Körmeny Péter gazdasági felügyelő a szerda déli városi közigazgatási bizottsági ülés elé a követ-

kező érdekes jelentésben számolt be a májusi mezőgazdasági helyzetről.

A múlt havi száraz időjárás nem kedvezett a gabonának. Buza, rozs és őszi árpa vetések általában közepesek és különösen soványabb homok talajon silylették meg az eső-hiányt, ahol a sarjhajtások nem fejlődtek ki és a vetések ezáltal ritkák és alacsonyok maradtak. A tavaszi árpa és zab vetések is fejlődésben visszamaradtak és helyenkint ellepte őket a vad-repce s egyéb gyom, nedvesebb és melegebb időt kívánnak és ez esetben még sokat javulhatnak. A tengeri, burgonya és a répafélék fejlődése lassú. A tengeriben és burgonyában kevés a féregkár, a répák pedig már kiheverték, — részben pótlás útján — a bogárkár-

Egyedárusítót helységenként keresünk, esetleg lerakatot adunk. Biztos megélhetés — Ajánlatok:

NORVÉG JÉGSZESZ ELADÁSI KÖZPONTJA
SCHLOMM és TSA, Budapest,
VI., Liszt Ferenc-tér 11.

Norvég jégszesz (Norge ice Spirit) üdít, jéghideget terjeszt, illata Paifóm!
Fejfájás, nátha, izzadás ellen
-58, -78, -98 filléres fémkupakos üvegekben kerül forgalomba.
Összes minták csak eredeti fémkupakos üvegekben P 2 — beküldése ellenében kaphatók.

rokat. A takarmányfélék, mint baltacim és lucerna, csak közepes kaszálást adtak, míg a réteken a fű nagyon ritka és a legelőn alig talál a jószág megélhetést. A réti széna, valamint a mesterséges takarmányok termése csak igen gyengének ígérkezik. A kertivetemények általában sínylik a szárazságot. A szőlőkben igen nagy termés mutatkozik és a gyümölcsstermés is jónak ígérkezik.

A gazdasági munkások legnagyobb része munkához juthatott.

A Mansz

pünkösd vasárnap d. e. 11 órakor részt vesz a városháza előtt tartandó, a reánk erőszakolt gyászos Trianoni békekötés 10 éves évfordulója alkalmából rendezendő tiltakozó gyűlésen. Arra kéri a Mansz minden egyes tagját, hogy a Polgári Olvasó Körben háromnegyed 11 órára gyülekezzenek, hogy testületileg felvonulnassunk. Az Elnökség.

A mezőgazdaság képviselője az új város-házán.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara legutóbbi választmányi ülésén Medveczky Károly szóvártette a kamarának azt a sérelmét, hogy az új fővárosi törvény szerint képviselői hiányozni fognak a törvényhatósági bizottságból. A kamarát eddig ez a képviselő megillette, most azonban az történt, hogy nem a Kecskeméti Kamara, hanem az Országos Kamara fog a törvényhatóságba gazdakegáltsakat kijelölni. Hangsúlyozza a kecskeméti kamara, amely ez ellen tovább folytatja a megkezdett mozgalmat, hogy állásfoglalása természetesen nem irányul az Országos Mezőgazdasági Kamara ellen, de olyan megoldást kíván, amelyben a pestmegyei és pestkőrnyéki gazdák speciális érdekei is ki legyenek elégítve.

A kamara eddigi mozgalmának az orvoslásra nézve nem volt eredménye s ezt tette szóvá Medveczky Károly, aki tudósítónk előtt a következőket mondta:

Az 1924. évi XXVI. tc. 13 §-ának e) pontja alapján az államfő a belügyminiszter előterjesztésére Budapest székesfővárosi törvényhatósági bizottságába a területileg illetékes Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara jelöltjei közül háromvenként 2 tagot nevezett ki. A törvénynek ez a rendelkezése gyakorlatban bevált, most azonban a székesfővárosi törvényhatóságának ujjászervezéséről szóló törvényjavaslat a szerzett jogoktól megfosztotta a duna-tiszaközi, illetve a pestkőrnyéki gazdákat.

Ugy vagyunk értesülve, hogy a mezőgazdasági érdekeltség kinevezendő két tagját az Országos Mezőgazdasági Kamara fogja kijelölni s így azok közül fogja a kormányzó ur kinevezni. A mi kijelölő jogunk tehát ezután megszűnne, annak dacára, hogy delegált tagjainak a budapesti törvényhatóság kebelében való működése eredményes és hasznos volt. A mi kívánságunk az volna, hogy az új törvény is helyet biztosítson számunkra a törvényhatósági bizottságban. A törvényhozás önmagával jönne ellenkezésbe, ha bennünket megfosztana szerzett jogunktól. Nekünk a központban számos üzemmel, intézménnyel és vállalattal van dolgunk, amelyek a főváros életében fontos tényezők s amelyek dolgai a gazdák közönséggel való vonatkozásban gyakran kerülnek elbírálásra. Az ezzel kapcsolatos érdekképviseleti feladatok szen-

vednének, ha a székesfővárosi mezőgazdasággal foglalkozó lakossága a fővárosi törvényhatósági bizottságban képvisellel nem bírna.

A textilárak egyfázisú forgalmi adója.

Ismeretes, hogy a kereskedelmi érdekeltség már évek óta állandó küzdelmet folytat a textiláraknál az egyfázisú forgalmi-adórendszer bevezetése érdekében. Ebben a kérdésben a kormány azt az álláspontot foglalta el, hogy hajlandó az egyfázisú adórendszer abban az esetben bevezetni, ha a kereskedelmi és ipari érdekeltségek elfogadható javaslatot tudnak tenni arra a kulcsra vonatkozólag, amely forgalmi adó váltás címén a textilárak után egyrészt az előállító gyárak által másrészt pedig a külföldről való behozatal alkalmával az importőr által lesz fizetendő. A tárgyalások hónapokon keresztül elhúzódtak és csak most vezettek eredményre, amennyiben a Gyár- és Iparosok Országos Szövetsége és az OMKE képviselői a budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában tartott értekezletükön megállapodtak, hogy a pénzügyminisztériumhoz azt a kérést terjesztik elő, hogy a belsődon előállított textilárak után 4 és fél százalék a külföldről importált árak után pedig 6 és fél százalék forgalmi-adóváltás-kulcs állapíttassék meg. Az értekezleten résztvettek a Magyar Kereskedelmi Csarnok kiküldöttei is, akik ehhez a javaslathoz azzal a fenntartással járultak hozzá, hogy azt a csarnok textil osztálya is magáévá tegye. Az érdekeltek véleménye szerint ez a hozzájárulás nem kétséges és így megvan a lehetősége, hogy a textiláraknál az egyfázisú forgalmi adórendszer most már rövidesen életbe léptethető legyen.

Először van alkalmunk a bajai közönségnek június 16-án, hétfőn este Salamon Bélát és Rajna Alicet egy műsorban látni az idej Terézköruti Szinpad vendéglőjében.

Salamon Bélát és Rajna Alicet együtt játszani látni, hogy ez mit jelent, azt eddig csak a fővárosi publikum tudja, mely valóságos bálványozza őket. Ha ők ketten a szinpadon vannak, egy-egy szavuk, egy-egy mozdulatuk után valóságos nevető orkán vonul végig a nézőtérre. Percekig megakad az előadás fenn a szinpadon, mert megakasztja a közönség viharos kacagása. Salamon Béla elhozta magával partnerének Rajna Alicet, a Terézköruti Szinpad ünnepelt komikáját, hogy megismerje a vidék az „igazi” Salamon előadást. Már a műsora is úgy állította össze, hogy öt szenzációs bohózat főszerepeit együtt játsszák el. Anynyi bizonyos, hogy az idej műsoruk az eddigieket mindenben felülmúlja. Rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg már most is az előadás iránt, a jegyeket tömegesen váltják, azért ajánlatos jegyről elővetelben gondoskodni. Jegyek kaphatók az Uránia színházi pénztárnál.

Árjegyzék.

1 drb petróleumfűző 2 lánggal	nélkülözhetetlen a háztartásban	12 50
1 drb fürdőkáád szolid erős	160 cm	nélkülözhetetlen közszükségleti tárgy
1 drb vízeskanna zománcozva		6 80
1 felmosóveder		1 60
3 alumínium edény erős vastag:	1 fazék, 1 lábos, 1 tál összesen	6 00
1 készlet sárgarézfüggönyrúd		4 50
1 drb fűnyíró olló		2 20
1 köteg horganyzott ruhaszáritó drót		3 00
1 méter kerítésdrót		4 00
1 szilid háló		2 00
1 drb mosdóasztal		10 00

továbbá teljes konyhaberendezések, tűzhelyek, mángorlók, kerékpárok közismert olcsó áron kapható

KRÉNEISZ GÉZA
vaskereskedésében, Baja.

Vasárnapi motorcsónakkirándulásokhoz

művelt, csinos partnert keres komoly uriember. Szíves válaszokat „Kellemes szórakozás” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

MŰKÖ lépcsők
lábzatok
sirkövek
sirkertések
sirkurkolások

legszebb kivitelben jutányos árban szavatossággal készít

Grünhut és Társa

Telefon 160. — Városi iroda: Türr István-ucca 5.

INGYEN

Autosyphon!

A szódavizkészítő üveg kihelyezése rövid ideig tart. Siessen üvegszükségletét biztosítani.

Stampfl Jenő cég

Prohászka-u. 3., az udvarban.
(Uránia mozi mellett.)

Belvárosban Petőfi Sándor-u. 48. szám alatt kiadó különálló komplett lakás.

Alkalmos: lakásnak, irodának vagy orvosi rendelőnek.
2 uccai tágas szoba előtérrel, konyha benyitóval, fürdő-fülke gázfűtéssel, éléskamra, klozett, pince.
Fűtésre, világításra gáz- és villanyvezetékek.

Ugyanitt 1 szobás csinos udvari lakás, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel. Elfoglalható július 1-én.

Dobzay Elek vendéglőjében

a hajóállomásnál minden vasár- és ünnepnap délután

Nyári Kázmér

és zenekara hangversenyez.

Ugyanott fürdőkabinok bérelhetők.

U-R-A-N-I-A

1930. június 7-én, szombaton d. u. 6 és este fél 9 órakor.

1930. évi június hó 8-án, vasárnap délután fél 4, 6 és este fél 9 órakor

Nikolaj Wszedolodoff cári generális vezetésével 10 tagú Kozák Kórus személyes közreműködésével.

NÉVA LEÁNYA Filmregény 9 f. F.: **Klaudia Victrix**. Orosz dalok, orosz táncok gitár kísérettel

Megzavart mézes hetek.

Rin-tin-tin. Vigjáték 8 felvonásban Rin-tin-tin.

1930. június 9-én, hétfőn d. u. fél 4, 6 és fél 9 órakor

Kálmán Imre világhírű operettje

A CIRKUS HERCEGNŐ.

Filmoperett 10 felv. F.: Hilda Rosch, Harry Liedke és Verebes Ernő.

napján p...
ébe. Menj...
meg mind...
propagand...
ból világsa...
ban is jelen...
pandantja k...
a mai szer...
Okos, nagy...
tenünk a vil...
szágában, h...
szógot, meg...
esett itózat...
ságot, mert...
kültásunk r...
beinket, mer...
újbol aktual...
nec híres p...
recrudescunt...
beink, amely...
gyógyító irt...
jon ennek a...
tába és kiál...
nélkül nem l...

— Evang...
firmatíói ü...
pén. Pünkö...
kor magyar...
osztás, — d...
telet. Pünkö...
kezdődő istic...
máció ünne...
d. u. 5 órak...
gel 8 órakor...
tentszetelet...
letek pünkö...
csak az ősz...
delüket.

— Vitézi...
területén lak...
te 8 órakor...
termében ért...
a holnap...
dó hazafias...
jelenésükről

— Esküv...
jelölt és Tan...
iskolai tanár...
tartják eskü...
nia templom...

— Dalos...
jai Daloskör...
10 órakor sz...
ünnepségekh...
összpróbát t...
jelenését kér...

— Éretts...
István fiu f...
lában. A fi...
érettségi szó...
5. és 6. nap...
Tibor vallás...
teri titkár, m...
dr. Dobiécki...
miniszteri tit...
elnöklete ala...
lentkezett 25...
érett Hrubán...
rey Ferenc, C...
Salamon Gé...
Beck Ádám,
Gavlik Pál,
Kneisl István,
Latinovits In...
Jenő, Stern G...
Ferenc és W...
javíthat 4...
latot megism...

— Ingeny...
miveltésgy...
velésgyí m...
facsetetek k...
dők a m. kir...
dohivatalhoz...
felvilágosít...

Azlatáshoz
Henko
Mosáshoz
Persil

HIREK.

Piros pünkösöd

napján piros lángnyelvek szökkelnek az égbe. Menjete és elmenve, tanítsatok meg minden népeket. Az agitáció, a propaganda, amint ezen szavak értelméből világosan folyik, már a biblikus korban is jelentős szerepet bírt. Ennek a pandantja kétezer éves idő múlása után a mai szerencsétlen csonka-ország sorsa. Okos, nagystílű propagandát kell kifejtenünk a világon minden számottevő országában, hogy megismerjék ezt az országot, megismerjék bajainkat, a rajtuk esett ítélőszó serejét és igazságtalanságot, mert ez esetben hamarabb van kilátásunk revízióra. Mutassuk meg sebeinket, mert az ország mai helyzetére újabb aktualitást nyertek II. Rákóczi Ferenc híres próklamációjának első szavai: *recreadunt vulne!* Kijultak a sebeink, amelyekre csak a revízió hozhat gyógyítót. Minden egyes polgár álljon ennek a propagandának a szolgálatába és kiáltson a világ fülébe: revízió nélkül nem lesz béke Középeurópában.

— **Evang. istentisztelet és konfirmációi ünnepség pünkösöd ünnepén.** Pünkösöd vasárnapján d. e. 10 órakor magyar istentisztelet és urvasoraosztás, — d. u. 5 órakor esti istentisztelet. Pünkösöd hétfőjén d. e. 10 órakor kezdődő istentisztelet keretében konfirmációi ünnepség és urvasoraosztás. — d. u. 5 órakor esti istentisztelet. A reggel 8 órakor szokásos németnyelvű istentisztelet elmarad. Az esti istentisztelet pünkösöd hétfőjével befejeződik s csak az ősz folyamán veszik ismét kezdetüket.

— **Vitézi értekezlet.** A Baja város területén lakó vitézek ma, szombaton este 8 órakor az Ipartestület kis tanács-termében értekezletet tartanak, amelyen a holnap trianoni évfordulóra rendezendő hazafias gyászünnepélyen való megjelenésükről fognak határozni.

— **Esküvő.** Cserba Aranka tanárjelölt és Taródfai Márton Imre középiskolai tanár június 8-án fél 1 órakor tartják esküvőjüket a belvárosi plébánia templomban.

— **Daloskőri összpóba.** A bajai Daloskőr holnap június 8-án d. e. 10 órakor saját helyiségében a gyász-ünnepségekhez előadandó dalokra fő-összpóbat tart. A tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

— **Érettségi vizsgálatok a Türr István fű felső kereskedelmi iskolában.** A fű felső kereskedelmi iskola érettségi szóbeli vizsgálatát június hó 5. és 6. napjain folytatták le dr. Eysen Tibor vallás-és közoktatásügyi miniszteri titkár, miniszteri biztos társelnöke alatt Érettségi vizsgálatra jelentkezett 25 tanuló. Ezek közül jelesen éretti Hrubidny Ernő. Jól éretti vitéz Cserny Ferenc, Glücksmann László és alapi Salamon Géza. Érettek: Bálint Árpád, Beck Ádám, Böröcz Jenő, Foki Lajos, Gavlik Pál, Halász Pál, Héra József, Knelsz István, Kráhl Mátyás, borsódi Latinovits Imre, Magosi András, Molnár Jenő, Stern György, Strasser János, Tótok Ferenc és Wellisch Pál. Szeptemberben javíthat 4 jelölt, az érettségi vizsgálatot megismételheti 1 jelölt.

— **Ingyen facsemetéket ad a földmivélségi minisztérium.** A földmivélségi minisztériumban ingyen erdei facsemetéket kerülnek kiosztásra. Érdeklődők a m. kir. erdőgazgatóság, vagy erdőhivatalhoz forduljanak a szükséges felvilágosításért.

— **Epe és májbetegségeknél,** epekö és sárgaság esetei ellen alkalmas a természetadta „**Ferenc József**” keserűvíz, mely naponként többször bevéve hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** víz abszolút megbízható hashajtó enyhe hatásánál fogva. **Ferenc József** keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Az egész országban árusítják az új magyar egyiptomi cigarettát.** A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az eddig csak Szegeden és Budapesten árusított **Pharao** és **Kleopatra** elnevezésű egyiptomi cigarettákat az egész ország területén árusítsák.

— **Tornaiünnepély.** A bajai áll. s. izr. leányiskola f. hó 9-én (hétfőn) d. u. 5 órakor tornaiünnepséget tart, amelyre a szülőket és érdeklődőket ezúton tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

— **A vetésjelentések az érdeklődés központjában.** Az internacionális gabonakereskedelem és spekulációfigyelme most teljesen az időjárásra és terméskilátásokra szegeződik. És ezért van rendkívül fontos szerepük a világ minden tájáról érkező vetésjelentéseknek. A legújabb híradások szerint Franciaországban a kedvezőtlen időjárás sok panaszra adott alkalmat. — Az idén 10-15 százalékkal gyengébb termésre számítanak a tavalyinál. Romániában változatlanul kitűnő a terméskilátás, Bulgáriában ugyancsak kedvező a helyzet, csak most száraz és meleg idő lenne kívánatos Olaszországban az idén kevesebbre becsülték a búzatermést. Külülbe-ül 20 százalékos terméshozamcsökkenést várnak.

— **Törvényjavaslat készül a bolettarendszer bevezetéséről.** Wekerle Sándor pénzügyminiszter és Prónay György báró földmivélségi államtitkár a terményértékesítés tervbevitel szabályozásáról a különféle gazdasági érdekképviseletekkel már napok óta tárgyalásokat folytattak. A kormány a bolettarendszer bevezetésére reméli a terményértékesítés kedvezőbb lebonyolítását mely szerint a buza árát métermázasánként 6-8 pengővel megáragítanák és ennek egy részét a termelő, egy részét pedig az állam kapná, melyet exportpremiúmnak fordítana. Tekintettel arra, hogy ez lényegileg adóemlést jelent csakis törvényhozási uton történhetik meg a boletta rendszer bevezetése, melyre vonatkozó törvényjavaslatot a földmivélségi és pénzügyminisztérium már készítette is.

— **Az állami erdei facsemeték kiszolgáltatása.** A földmivélségi miniszter hirdetménye szerint a folyó évi őszi erdősítésekhez szükséges facsemetéket és sahángokat legkésőbb f. év július hó végéig, az 1931. évi tavaszi ültetésekhez szükséges facsemetéket és sahángokat pedig legkésőbb 1930 október hó végéig az ültetés helyére illetékes m. kir. erdőhivatalnál szóban vagy írásban kell igényelni.

Cellulojd ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

Három NAGY szobás, előszobás, fürdőszobás vagy 4 szobás fürdőszobás FÖLDSZINTES lakást kereselek. Címem:

Chobodiczky Alajos, tanár.
All. tanítóképző.

Budapesti kombinált

szalon zenekar
játszik minden este a
Preimajer Étterem
kerthelyiségében.

Szíves pártfogást kér

a tulajdonos.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

Magyar pénzért magyar rádiót!

Nyáron is a legkövetesebb:

Standardyne HALOZATI
TUNGSRAM BARIUM
CSŐVEKSEL

A Standard-csereakciót a nagy érdeklődésre való tekintettel augusztus 15-ig meghosszabbítottuk.

— **A gyufakölcson maradványának folyosítása is megkezdődött.** A zöldhitelek céljára felvett tíz millió dolláros rövidlejáratú kölcsön folyosítását erre a célra kijelölt pénzügyintézetek és hitelszövetkezetek már megkezdették. Ugyancsak intézkedés történt a gyufakölcson eddig tartalékként őrzött maradványának felhasználására is, amelyből 10 millió pengőt az Iparosok Országos Központi Szövetkezete kap, 47 milliót pedig mezőgazdasági hitelintézetek kielégítésére szolgál. A kormány számítása szerint ezek az összegek a zöldhitelek igényeket nagyjában fedezni tudják, a további mezőgazdasági hitelszükséglet kielégítésére pedig ősszel akarja a kormány az újabb 10 millió dolláros kölcsönt a gazdátársadalom rendelkezésére bocsátani.

— **A bajai Sakk-Kör közgyűlése.** A bajai Sakk-Kör pünkösöd másnapján, június 9-én este 7 órakor, határozatképesség esetén este 8 órakor tartja évi rendes tisztújító közgyűlést.

— **Soha nem lesz talajvíz,** nedvesség, gomba házában, ha egyszer „Biber”-rel szigetel!

— **Árusíthat-e pipere cikket a szatóc?** Egyik közeli községből szakvéleményt kért a fűszolgabírósg a szegedi iparkamarától, hogy árusíthat-e illatszert és piperecikket a szatóc és vegyeskereskedő. Az előzmény az, hogy a község gyógyszerháza feljelentett egy szatócsot, hogy illatszert és pudercikket árusít. Ítélet előtt a főbíró kikérte a kamara véleményét. A kamara álláspontja az, hogy a szatócok munkakörét szabályozó rendelkezés szerint mindazon cikkek árusíthatók, mely a nép elsőrendű szükségletét képezi, ezenkívül illatszert, piperecikket is árusíthatnak, ha azon a helyen ilyen cikket árusító szaküzlet nincs.

Só a magyar szabadság harcokban.

Az egész művelt világ érdeklődéssel kíséri az indusok mozgalmát, melynek Gandhi a vezére.

A távolból valóságos tiszta képet a mozgalom súlyáról, jelentőségéről nem alkoithatunk.

Vajon Gandhi inkább képes volna-e az indusok évezredes kasztrendszerét megtörni, mint az angolok uralma, nem tudjuk.

Nem ismerjük az eszközeit, de úgy látszik, hogy az angol sómonopoliumot tartja Anglia legbevehetőbb pontjának s hűvel az állami sóraktárak ellen intézte és intézti a sorozatos támadásokat.

Kissé humorosnak látszik a sótámadás pedig a mi Rákóczi szabadságharcunkban is jelentős szerepet játszott a só, mert Rákóczi népszerűségének egy főoka az az elterjedt hír volt, hogy a „porciót kiüzi és a sót felszabadítja”. A só ugylátszik nem szerencsés

szimbólum. A fejedelmeknek sem sikerült szabadságharcra, Gandhi is elvesztette játszóját, mert letartóztatták sok hívével együtt.

Rádió

Szombat, június 7.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
4:00: A Magyar Cserkész Szövetség előadása.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.
5:00: A Szociális Misszió Társulat előadássorozata.
5:30: Kovács Andor humoros konferánssza.
6:00: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye.
7:25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása.
8:00: Az Országos Szent Imre ünnepség keretében a m. kir. Operaház előadásának közvetítése.
10:00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, ifjúsági versenyeredmények. Majd Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye.

Vasárnap, június 8.

9:00: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból.
10:00: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból.
11:15: Evangélikus istentisztelet a bécsikaputéri ev. templomból.
12:15: Főiskolai evezősverseny a Műegyetemi Evezős Club rendezésében.
12:45: Az Országos Magyar Dalos-szövetség diszhangversenye a Városi Színházban.
2:00: időjelzés, időjárásjelentés.
3:30: A m. kir. földmivélségi minisztérium rádióelőadássorozata.
4:00: Rádió Szabadegyetem.
Utána: Időjelzés, időjárásjelentés.
5:15: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.
6:00: A nemzetközi boxmérkőzés döntő 8 pármérkőzésének helyszíni közvetítése a városligeti Iparcsarnokban.
Az I. felvonás után részleges sport-és lóversenyeredmények.
10:00: Időjelzés, időjárásjelentés.
10:15: Kelemen Ernő hollandnyelvű beszámolója a holland-magyar mérkőzésről.
Majd: A m. kir. 1 honvédegyalgezer zenekarának hangversenye.
TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Kényelmes ülésű személy-

Autó

helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6.
Telefon 342. sz.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

CSAK „Eternit” VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:

DELY Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR

BAJA,
BUDAPESTI-UT

Baja th. városi közgyám hivatala.
98—1930. II.

Arverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy néhai Válics Éva hagyatékához tartozó ingóságot, folyó évi június hó 13-ik napjának (péntek) d. e. 9 órájára, I. ker. Szent Antal-utca 38. számú házba kifizető nyilvános árverésen eladom.

Arverés alá kerül butor, ruha, fehér-ágygarné, ezüst evőeszköz, konyhafel-szerelési tárgyak, 80 drb. különböző regény beköltve.

Baja, 1930. évi június hó 6.

Városi közgyám.

804. szám 1930. végr.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezen-vel közhirre teszi, hogy a bpesti közp. kir. járásbíró 1929. évi P 204972/2 számú végzése következtében dr. Turóczy Szigrid budapesti ügyvéd által képviselt Magyar Általános Készé-nyár Rt. budapesti lakos javára 962 P 37 f. s. jár. erejéig 1930. évi március hó 1-én foganatosított kielégítési vég-rehajtás útján le- és felülfogalt és 1312 P-re becsült következő ingóságok, u. m.: vályogtégla, épületfa s egyéb in-góságok, nyilvános árverésen eladat-nak.

Mely árverésnek a bajai kir. járás-bíró 1930. évi Pk. 11402 számú végzése folytán 962 pengő 37 fillér tökekövetelés, ennek 1929. évi szept-ember hó 2. napjától járó 10 száza-lék kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 238 P 72 fill-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagybaracsán, Erzsébet kir.-né utca 117. házában alatt leendő megtartá-sára 1930. június hó 11. napjának d. u. 4 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-vel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében kész-fizetés mellett, a legtöbbet ígér-nek, szükség esetén becsáron alul el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingó-ságokat mások is le- és felülfogalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja, 1930. május hó 14.

Szegő kir. jbir. végrehajtó.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső

Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:

GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Bérbe adom
augusztus 1-ére Erzsébet királyné utca
42. szám alatti
lakóházamat

mely áll 6 szobából, vízvezetékes für-dőszobából, összes mellékhelyiségek-ből, dísz- és konyhakertből, garage-ből és kocsiszinből

Érdeklődni lehet:

őzv. Reich Bélánénál

Eötvös (Fő) utca 3. emelet.

**Olcsó, izletes
házi koszt**

kapható

Goldbergernénál,

Jókai Mór-utca 4 szám alatt

**Ételborítók
sodronyhálóból**

legyek, muslincák, svábbogarak, egerek,
csigák stb ellen. — Ára:
22 cm. 24 cm. 28 cm. 30 cm. 32 cm. ovál
P 0.70 0.84 0.90 1.00 1.10 1.40

UTRYNÁL.

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Macsony havi részletek.

SEWER VARRÓGÉP RÉSZVÉTE

Zongora

rövid fekete, körpáncélos eladó.

Bajai Tej és Vajüzem

(Rosenfeld) Takarékpénztár-u. 1. (udvar)

Telefon 84.

ajánlja legjobb minőségű, palackozott teljes tejet, házhoz
szállítva literenként 24 fill. csarnokban átvéve 22 fill.

Naponta frissen készült teavaj, kg-ként 4—P
10—25—50 dekás csomagokban.

Friss turó kg-ként 0.40 P
Tejszín literenként 2.50 P
Tejfel literenként 1.60 P

Legkisebb mennyiséget is házhoz szállítunk. Tessék egy próbát tenni.

Főfőzött tej (Kitűnő baromfiak és malacok részére) literje 5 fill.

KORCSMAI HITELEZÉST

töltő táblák

kaphatók a „CORVIN”-nyomdában.

Ingyen

élet- és balesetbiztosítást kap, aki
nalunk sajátgyártmányu 2 3 4, vagy
5 csöves hálózati készüléket vásárol.

Készülékeink nagyteljesítményűek,
megbízhatók és mégis olcsók.

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök

elektro- és rádiótechnikai vállalat.

BAJA, Szent István tér 4. — Telefon 255.

24 fillér!

10 dkg. mozsola 24 fill.
10 dkg. csemege dióbél 56 fill.
10 dkg. mandula 56 fill.
10 dkg. mogyoróbél 56 fill.

Amerikai szardínia fél kg-mos do-bozokban reklám ára P 1.18
10 dkg. amerikai mogyoró 14 f.
Kapható

Grosz Gusztáv

fűszeres csemege kereskedésben
Baján — Telefon 270.

Saját gyártmányu
szunyogháló szövet

legyek, szunyogok, muslincák ellen

1 m² P 220

Utry Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895.

60 év óta fenálló

szatócs üzlet

Baján a Fehérló-u. 1 sz. alatt beteg-ség miatt eladó.

Értekezni lehet: Schmidt Adolf liszt-kereskedésében Baja Budapesti-ut 12 sz.

Lerakatok:

Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskut.

Erdős István
Érsekcsanád.

Kalmár Samuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.

ETERNIT-MŰVEK HATSCHKE LAJOS, KÖZPONTI IRÓDA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGES-ÚJFALU.